

Vlaanderen
is onderwijs en vorming

Examencommissie secundair onderwijs

in 15 vragen

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

examencommissiesecundaironderwijs.be

De Examencommissie

Wil je een getuigschrift of diploma secundair onderwijs behalen? Dat kan bij de Examencommissie. Wat je leeftijd, nationaliteit of vooropleiding ook is.

Wij organiseren examens maar zorgen niet voor begeleiding.

We geven geen lessen en hebben geen cursussen. Je krijgt wel de nodige informatie zodat je je goed kan voorbereiden.

Meer info op:

examencommissiesecundaironderwijs.be

Inhoudstafel

1. Welke studierichtingen kan je kiezen?	6
2. Hoe verloopt een traject bij de Examencommissie?	7
3. Waar leg je examens af?	10
4. Hoe werkt het EC-platform?	11
5. Wat moet je leren?	12
6. Wat is het nieuwe examenprogramma in bso?	14
7. Wat is de onderzoeksopdracht?	16
8. Kan je je examen inkijken als je het resultaat hebt gekregen?	17
9. Krijg je je getuigschrift of diploma thuis opgestuurd?	17
10. Kan je vrijstellingen krijgen?	18
11. Is de Examencommissie toegankelijk voor iedereen?	19
12. Wat als je nog geen 18 bent?	20
13. Heb je recht op kinderbijslag?	20
14. Kan je educatief verlof aanvragen?	21
15. Is Examencommissie echt iets voor jou?	21

Woordenlijst

EC-PLATFORM

Het EC-platform is het online platform van de Examencommissie. Je kan er inschrijven voor een studierichting, zelf je examens plannen, je resultaten raadplegen, onze berichten lezen en ons contacteren.

EXAMENPROGRAMMA

Het examenprogramma bevat alle vakken die je moet afleggen in jouw studierichting.

VAKFICHE

Voor elk vak is er een vakfiche. Ze bevat alle info over wat je moet leren voor het vak, welke opdracht je eventueel moet uitvoeren, hoe het examen verloopt, hoe we het examen beoordelen en welk materiaal je kan gebruiken om je voor te bereiden.

SETOC

SETOC staat voor specifieke eindtermen onderzoekscompetentie. In aso krijg je bij bepaalde vakken een opdracht waarmee je kan bewijzen dat je in staat bent om informatie te verzamelen en te verwerken in functie van een onderzoeksvraag.

PORTFOLIO

Met een portfolio breng je je competenties in kaart. Je verzamelt bewijzen van werkervaring, stages of projecten waarin je reële werkervaring hebt opgedaan. Dat zijn bijvoorbeeld getuigenissen, arbeidscontracten, stageverslagen, een beoordeling of een verslag van een functioneringsgesprek.

ASSESSMENT

Een assessment is een uitgebreide praktijkproef. We testen je competenties in uiteenlopende onderdelen zoals simulaties, rollenspelen en praktijkoefeningen op een computer. Je past je kennis, vaardigheden en attitudes toe in levensechte situaties.

EINDTERMEN

Eindtermen zijn minimumdoelen op het vlak van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes waarover je minimaal moet beschikken om te slagen voor een bepaalde graad.

STUDIEBEWIJS

Een studiebewijs is een officieel document dat je ontvangt als je geslaagd bent voor een vak of studierichting. Er zijn verschillende soorten studiebewijzen: een rapport, een getuigschrift of een diploma.

GETUIGSCHRIFT

Een getuigschrift behaal je als je geslaagd bent voor het hele examenprogramma van je studierichting in de eerste en tweede graad.

DIPLOMA

Een diploma behaal je als je geslaagd bent voor het hele examenprogramma van je studierichting in de derde graad.

LEERPLICHT

Als je geen 18 bent en wil deelnemen aan onze examens, moet je voldoen aan de leerplicht. Dat kan door huisonderwijs te volgen als je niet meer naar school gaat.

VRIJSTELLING

Als je van ons een vrijstelling krijgt voor een vak, dan moet je geen examen afleggen. Een vrijstelling vraag je aan via het EC-platform.

GA-STATUUT

GA staat voor gemotiveerd attest. Als je ondersteunende maatregelen wil bij het afleggen van je examens, dan kan je een GA-statuuat aanvragen. Met dat statuut plan je examens in de GA-categorie, zodat wij de nodige ondersteuning kunnen voorzien. Je vraagt het statuut aan via het EC-platform. Dat doe je op basis van de nodige officiële documenten.

1. Welke studierichtingen kan je kiezen?

Ons aanbod aan **studierichtingen** is bewust beperkt. Het moet haalbaar zijn om het getuigschrift of diploma te behalen **via zelfstudie**.

eerste graad			
A-stroom		Moderne wetenschappen	
tweede graad			
aso	Economie Humane wetenschappen Latijn Wetenschappen	tso	Handel – talen
bsso	Kantoor	kso	Beeldende en architecturale Kunsten
derde graad			
aso	Economie – moderne Talen Economie – wetenschappen Economie – wiskunde Humane wetenschappen Latijn – moderne Talen Latijn – wetenschappen Latijn – wiskunde Moderne talen – wetenschappen Moderne talen – wiskunde Wetenschappen – wiskunde	tso	Farmaceutisch technisch assistent Fotografie Handel Lichamelijke opvoeding en sport Onthaal en public relations Secretariaat – talen Sociale en technische wetenschappen
bsso	Kantoor - kantooradministratie en gegevensbeheer Kantoor - logistiek	kso	Beeldende vorming Muziek

MEER INFO

Een getuigschrift of diploma van de Examencommissie is evenveel waard als een dat je behaalt op school.

Het diploma geeft toegang tot de hogeschool of universiteit. Je kan ook solliciteren voor alle jobs waarvoor je een diploma secundair onderwijs moet hebben.

2. Hoe verloopt een traject bij de Examencommissie?

Deelnemen aan examens gaat in **4 stappen**:

STAP 1

Je schrijft je via onze website in voor de verplichte infosessie. We organiseren minstens 1 infosessie per maand. Je toont ons je bevestigingsmail op je smartphone of drukt hem thuis af. Je brengt je elektronische identiteitskaart mee. Dan kunnen wij je registreren in het EC-platform.

Je mag één begeleider meebrengen. Kom in ieder geval op tijd. Als je te laat bent, moet je naar een volgende sessie komen.

Inschrijven voor de infosessie doe je op:

examencommissiesecundaironderwijs.be/infosessie

MEER INFO

Heb je geen elektronische identiteitskaart? Breng dan één van de volgende officiële documenten mee:

- » Kids ID, voor kandidaten jonger dan 12 jaar
- » buitenlands ID, enkel voor landen uit de Europese Unie
- » paspoort
- » bewijs van verlies identiteitskaart

STAP 2

Je activeert je account op het EC-platform. Je kiest een graad en studierichting en betaalt inschrijvingsgeld. Als je betaling is geregistreerd, krijg je volledige toegang tot het EC-platform.

MEER INFO

Je betaalt 1 keer 33 euro inschrijvingsgeld voor de hele studierichting. Hou ook rekening met extra kosten zoals de aankoop van boeken en vervoersonkosten naar het examencentrum.

Betalen kan:

- » online met je bankkaart of kredietkaart
- » via overschrijving
- » met opleidingscheques

Info over opleidingscheques vind je op:

vdab.be/opleidingscheques/werknemers.shtml

STAP 3

Je plant je examens op je eigen tempo. Op het EC-platform zie je alle data waarop je examens kan afleggen. Je kiest per vak een geschikt examenmoment uit. We streven ernaar dat je elk vak binnen de vier maanden kan afleggen. Als examens volzet zijn, plannen we extra examens.

Je bereidt je voor op je examens op basis van de vakfiches. Je krijgt voor elk vak drie examenbeurten per jaar. Heb je al je beurten gebruikt, dan moet je tot 1 januari van het volgende jaar wachten om het vak opnieuw te mogen afleggen.

STAP 4

Je legt examens af over alle vakken in je examenprogramma. Breng elke keer je identiteitsbewijs mee. Zo registreren we je deelname.

Na je examen hebben wij een maand om je resultaat te publiceren op het EC-platform. Soms hebben we die tijd echt nodig. Bij digitale en mondelinge examens heb je je resultaat meestal sneller.

Als je geslaagd bent voor alle vakken, dan ontvang je binnen de week je getuigschrift of diploma.

MEER INFO

Je kan je examens spreiden over verschillende weken, maanden of jaren. Je resultaten blijven 7 jaar geldig.

Je maakt je planning zelf. Plan realistisch. Als je bent ingeschreven voor een examen, dan verwachten we dat je ook echt komt. Je mag tot 7 dagen voor het examen uitschrijven. Schrijf je te laat uit of kom je niet opdagen, dan krijg je de status niet-deelname.

Je mag 4 keer per jaar de status niet-deelname krijgen. Heb je 5 keer een niet-deelname, dan schrijven we je uit en moet je twee maanden wachten om opnieuw examens af te leggen. Je behoudt al je resultaten maar je moet wel weer inschrijvingsgeld betalen.

Lees het examenreglement op
examencommissiesecundaironderwijs.be/examenreglement

3. Waar leg je examens af?

Ons examen centrum is gelegen op de eerste verdieping van het Consciencegebouw in Brussel, vlakbij het noordstation. Je legt er alle digitale, schriftelijke en mondelinge examens af.

Adres:

Consciencegebouw
K. Albert II-laan 15
1210 Brussel

Voor de praktijkvakken gebruiken we verschillende locaties. Als je een examen plant in het EC-platform, dan zie je de locatie erbij staan. De adressen vind je op de website.

examencommissiesecundaironderwijs.be/examenlocaties

4. Hoe werkt het EC-platform?

Als kandidaat heb je een eigen account op het EC-platform. Je persoonlijke login en wachtwoord krijg je op het einde van de infosessie.

Je gebruikt het platform om je in te schrijven voor een studierichting, je examens te plannen, je resultaten te raadplegen en een inzage van je examen aan te vragen.

Het EC-platform is jouw communicatiekanaal met ons. Je kan er alle belangrijke informatie vinden en je kan ons ook rechtstreeks contacteren.

TIP

Controleer je persoonlijke gegevens goed als je voor het eerst op het EC-platform gaat en hou je contactgegevens up-to-date.

We willen je kunnen contacteren om je te helpen of belangrijke info door te geven. We respecteren de regels van de privacy en geven je persoonlijke gegevens nooit door.

Log in op het EC-platform via
examencommissiesecundaironderwijs.be/ec-platform

5. Wat moet je leren?

Je legt examens af voor alle vakken uit je examenprogramma. Bij elk vak hoort een **vakfiche**. In die fiche vind je alle informatie die je nodig hebt om je voor te bereiden op het examen:

- » Waarom leer je dit vak?
- » Wat moet je leren?
- » Welke opdracht moet je uitvoeren?
- » Hoe verloopt het examen?
- » Hoe beoordelen we je examen?
- » Welk materiaal kan je gebruiken?

MEER INFO

Je moet zelf voor je cursusmateriaal zorgen.

Wij geven in de vakfiche wel een lijst met boeken, websites en andere leermiddelen die je kan gebruiken om je voor te bereiden. Maar je moet zelf op zoek gaan naar het materiaal. Je moet ook zelf uitzoeken welke leerstof je het best kan terugvinden in welke cursus.

Download de vakfiches op
examencommissiesecundaironderwijs.be/vakfiches

6. Wat is het nieuwe examenprogramma in bso?

Het examenprogramma in de derde graad bso is meer dan een reeks klassieke examens. Je moet ook **praktijkervaring** bewijzen. Dat doe je door zelfstandig werkervaring op te doen en die bij ons te bewijzen met een portfolio, interview en twee assessments.

Het examenprogramma bestaat uit **twee delen**. Eerst leg je de **algemene vakken** af.

ALGEMENE VAKKEN

- » Engels
- » Frans
- » Nederlands
- » wetenschappen
- » wiskunde
- » geschiedenis

Als je geslaagd bent voor alle algemene vakken, dan mag je beginnen aan de **specifieke vakken**.

SPECIFIEKE VAKKEN

Kantoor/Kantooradministratie en gegevensbeheer

- » Portfolio & interview
- » Assessment kantoortechnieken
- » Assessment onthaal

Kantoor/Logistiek

- » Portfolio & interview
- » Assessment kantoortechnieken
- » Assessment logistiek

Portfolio & interview

Met een portfolio bewijs je je praktijkervaring en breng je je competenties in kaart.

Op basis van officiële documenten toon je aan dat je 6 maanden voltijdse werkervaring hebt. De ervaring moet relevant zijn voor de studierichting die je gekozen hebt. Voorbeelden van officiële documenten zijn een arbeidsovereenkomst, een stageovereenkomst en een door de werkgever ondertekend overzicht van je activiteiten op het werk.

Wij beoordelen je portfolio. Als we merken dat je voldoende praktijkervaring hebt, dan mag je op interview komen. Tijdens het interview krijg je de kans om die ervaring toe te lichten.

Assessment

Een assessment is een uitgebreide praktijkproef.

We testen je competenties in verschillende onderdelen zoals simulaties, rollenspelen en praktijkoefeningen op een computer. Je past kennis, vaardigheden en attitudes toe in levensechte situaties. Je moet je heel goed voorbereiden en de nodige theoretische kennis hebben om te slagen.

Lees de vakfiches portfolio & interview en assessment op examencommissiesecundaironderwijs.be/vakfiches

7. Wat is de onderzoeksopdracht?

In de derde graad aso krijg je bij bepaalde vakken in je examenprogramma een opdracht waarmee je je onderzoekscompetentie moet bewijzen.

Met de opdracht bewijs je je competenties om een wetenschappelijk onderzoek uit te voeren. Je toont je kennis, vaardigheden en attitudes om met de nodige zelfstandigheid aan onderzoek te doen en er een verslag over te schrijven. Zo bewijs je dat je klaar bent om door te stromen naar het hoger onderwijs.

MEER INFO

Raadpleeg de rubriek 'Welke opdracht moet je uitvoeren' op examencommissiesecundaironderwijs.be/vakfiches

8. Kan je je examen inkijken als je het resultaat hebt gekregen?

Als je niet geslaagd bent voor een examen, dan kan je een **inzage** aanvragen via het EC-platform. Dat kan tot **twee maanden** nadat wij je resultaat bekend gemaakt hebben.

Een inzage kan je een duidelijk beeld geven van wat er precies is misgelopen op het examen. Het kan je zeker helpen om je beter voor te bereiden op een volgende examenbeurt. Je mag iemand meebrengen om het examen samen met jou te bekijken.

MEER INFO

Vraag een inzage aan via het EC-platform
examencommissiesecundaironderwijs.be/ec-platform

9. Krijg je je getuigschrift of diploma thuis opgestuurd?

Als je geslaagd bent voor je laatste examen, dan heb je je getuigschrift of diploma behaald. Je krijgt de volgende dag een bericht van ons om dat te bevestigen.

In de loop van de volgende week sturen we je getuigschrift of diploma aangetekend op.

Je diploma komt ook terecht in de LED-databank. Dat is de databank van de Vlaamse overheid met alle getuigschriften, diploma's en certificaten die behaald zijn in Vlaamse scholen en instellingen.

EEN GOEDE TIP

Je getuigschrift of diploma is een uniek document. Bewaar het goed. Als je het nodig hebt, wil je geen tijd verliezen met het aanvragen van een duplicaat.

10. Kan je vrijstellingen krijgen?

Als je kan bewijzen dat je eerder al met succes een examen hebt afgelegd op school of in het volwassenenonderwijs, dan kan je een vrijstelling aanvragen voor dat vak.

Er zijn wel enkele **belangrijke voorwaarden**. We geven alleen vrijstellingen in de derde graad. Nooit in de eerste of de tweede graad.

Je kan vrijstellingen aanvragen met:

- » een diploma secundair onderwijs
- » een c-attest uit het laatste jaar van de 3e graad secundair onderwijs
- » deelattesten of deelcertificaten uit het volwassenenonderwijs die niet ouder zijn dan 7 jaar
- » certificaten uit deeltijds onderwijs of de leertijd
- » credits uit het hoger onderwijs

Je vraagt de vrijstellingen aan via het EC-platform. Volg de richtlijnen en laad de gevraagde documenten op.

MEER INFO

Bekijk de info op

examencommissiesecundaironderwijs.be/vrijstellingen

11. Is de Examencommissie toegankelijk voor iedereen?

Heb je dyslexie, een fysieke beperking of een ernstig medisch probleem? Woon je als Belg in het buitenland of verblijf je in een gesloten instelling? Het kan de reden zijn waarom deelnemen aan onze examens niet makkelijk is voor jou.

Als je de nodige bewijzen kan voorleggen, dan kan je een **GA-statuut** aanvragen. GA staat voor gemotiveerd attest. Met het statuut kan je examens plannen in de GA-categorie, waardoor je de **ondersteunende maatregelen** krijgt die jij nodig hebt.

Wil je examens afleggen vanuit het buitenland, doe dan een aanvraag via onze website. Verblijf je in een gesloten instelling, dan overleg je met je onderwijsverantwoordelijke.

MEER INFO

Bekijk de info op

[examencommissiesecundaironderwijs.be/diversiteitsbeleid](https://www.examencommissiesecundaironderwijs.be/diversiteitsbeleid)

12. Wat als je nog geen 18 bent?

Ben je nog geen 18? Dan ben je **leerplichtig**. Normaal gezien ga je naar school. Maar je kan ook voor huisonderwijs kiezen. In dat geval moet je in orde zijn met de leerplicht. Je dient bij de start van het schooljaar een verklaring van huisonderwijs in bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Wil je ook een getuigschrift of diploma behalen? Dan leg je examens af bij ons.

MEER INFO

Als je huisonderwijs volgt, dan moet je voor het einde van het schooljaar waarin je 16 jaar wordt een getuigschrift van de eerste graad kunnen voorleggen.

Bekijk alle info op onderwijs.vlaanderen.be/nl/huisonderwijs-voor-leerplichtige-leerlingen

13. Heb je recht op kinderbijslag?

Tot je 18 bent, heb je automatisch recht op kinderbijslag. Vanaf 18 tot 25 jaar moet je kunnen bewijzen dat je nog naar school gaat om kinderbijslag te krijgen.

De Examencommissie is geen school. Alleen maar deelnemen aan onze examens, geeft je geen recht op kinderbijslag.

MEER INFO

Meer info over kinderbijslag op de website vlaanderen.be/nl/gezin-welzijn-en-gezondheid/kinderen/kinderbijslag

14. Kan je educatief verlof aanvragen?

Als je in de **privésector** werkt, kan je betaald **opleidingsverlof** aanvragen om je examens voor te bereiden en af te leggen. Vraag het op tijd aan bij je werkgever of personeelsdienst. Wij bezorgen je een bewijs van inschrijving. Je neemt je verlof op tussen de dag van inschrijving en de laatste examendag. Na elk examen krijg je een aanwezigheidsattest van ons.

Als je in een **overheidsdienst** werkt, kan je **vormingsverlof** of **dienstvrijstelling** krijgen. Dat is geen recht, maar een **gunst** van je werkgever. Vraag het na bij je personeelsdienst.

MEER INFO

Meer info over educatief verlof op de website werk.be/online-diensten/betaald-educatief-verlof

15. Is Examencommissie echt iets voor jou?

Je hebt de info over de Examencommissie gelezen, maar heb je je ook al afgevraagd of Examencommissie wel echt iets voor jou is? Het vraagt veel inzet en zelfdiscipline. Doe de **test** en vraag je af hoe zelfstandig jij bent:

- » Ga je zelf op zoek naar de nodige informatie?
- » Kan je leerstof verwerken zonder begeleiding van een leerkracht?
- » Kan je op je eigen tempo studeren?
- » Zie je het zitten om al je handboeken en cursussen zelf te verzamelen?
- » Zou je voor een vak verschillende handboeken of websites raadplegen als dat nodig is?
- » Heb je genoeg zelfdiscipline om regelmatig te studeren?
- » Kan je je studies goed plannen?
- » Heb je mensen om je heen die je kunnen steunen of aanmoedigen?

Antwoord je op elke vraag ja? Dan lijkt Examencommissie wel iets voor jou. Twijfel je? Kom eerst luisteren naar een **infosessie**. Vraag ook raad aan mensen in je omgeving.

Volg je toch liever een opleiding?

Je kan naar het voltijds secundair onderwijs, maar er zijn ook andere mogelijkheden.

Stelsel van Leren en Werken

Ben je nog geen 18? Wil je niet de hele dag op school zitten, dan kan je een beroepsopleiding volgen in het Stelsel van Leren en Werken. Dat is een deeltijds leersysteem binnen het leerplichtonderwijs voor jongeren van 15 tot 25 jaar. Je kan terecht in een centrum voor deeltijds onderwijs (CDO) of bij Syntra.

Volwassenenonderwijs

Ben je ouder dan 18? Dan kan je een diploma secundair onderwijs behalen in een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO). Er zijn twee mogelijke trajecten:

- » een opleiding algemene vorming aso
- » een combinatie van een diplomagerichte beroepsopleiding met een opleiding Aanvullende Algemene Vorming (AAV).

Bekijk alle mogelijkheden op [onderwijskiezer.be](https://www.onderwijskiezer.be)

Colofon

SAMENSTELLING:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs,
Kwalificaties en Studietoelagen
Afdeling NARIC & Examencommissie

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Ann Verhaegen, administrateur-generaal
Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs,
Kwalificaties en Studietoelagen
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel

FOTO'S

Kim Baele - Departement Onderwijs & Vorming

DEPOTNUMMER

November 2018
D/2018/3241/307

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

examencommissiesecundaironderwijs.be

BEL 1700